

vi. Keisari snerist.
ú varð niðurstaðan,
ðu undir það skjal,
eanum eða Niceu-
rst guðdómi Krists

Kristur væri guð,
ius og hans menn
angt frá að hann
a hallaði Konstant-
setti hann aftur í
stökk Athanasius

ra skifti rifist um
á hverju kirkju-
betur, mest eftir
ð. völdum, tók í
dir varð í hvert
og ofsóttur af

Gautar, Vandal-
ar slátruðu hinu
skiftu því milli
sinni ofan á, því
rdómi. En það
og páfinn, sem
valdi heimsins,
inum frjálsborna
r. Og á 6. öld
nholum það, sem

lan (í allri sinni
ómur í hinni
lúterska kirkja

og allar hinar orpodoxu, protestanta kirkjur; tekið hann
í arf, og útbýtt sínum börnum eins og væri hann
það æðsta góða í kristindómunum, þar sem hann f-
raun og veru er miklu fremur heiðindómur.

Að vísu hafa verið á öllum öldum fjöldi af hugsandi,
kristnaða mönnum, sem ekki hafa trúað þessum lær-
dómi, og margir af þeim huguðustu og merkustu
meðal þeirra hafa fyr og síðar í öllum kristnum lönd-
um skorið upp úr, og mótmælt opinberlega, einkum
síðan síðabótin komst á, og kiskjan smátt og smátt
missti vald sitt til að ofsækja og drepa með eldi og
járni alla þá, er reyndu að opna augun á blinding-
um hennar: (t. d. Húss, Servet, Hetzer, Gentiles o. fl. Í
stað þess hefir nú kirkjan á seinni dögum, nauðug viljug,
mátt til með að láta sjer nægja með að kalla þá öllum
snum verstu nöfnum: villunem, trúníðinga, meinsær-
ismenn, antikrista o. s. frv. og óska þeim á neðri
byggðirnar, þeim til maklegra málagjalda, en sínum
sauðum, óskabörnum sínum, til aðvörunar og uppybygg-
ingar. Drátt fyrir allt þetta eru nú í flestum kristn-
um löndum maunmörg fjelög kristinna manna, óháð
öllum hinum gömlu, orpodoxu eða „rjettráuðu“
kirkjum, sem neita preningar-lærdóminum og þar með
kennungunni um guðdóm Krists og heilags anda. Í
Hungaralandi t. d. er Unitara kirkjan ein af þeim
fjórum, sem viðurkenndar eru sem ríkiskirkjur. Þessi
frjálsa stefna, þessi sanukristilega skoðun eflist og út-
breiðist með ári hverju, bæði utan og innan kirkj-
unnar, og það tíðkast meir og meir, að prestar hinna
gömlu kirkna hafa hug og þor til að segja skilið
við þær, og ganga í lið með hinum sem sanukallað-
ar frelsis og sannleiks hetjur.

Það er enginn efi á hvernig leikar muni fara að